Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia komora)

z 13. decembra 2017 *

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránu s cieľom zabrániť šíreniu jadrových zbraní – Zmrazenie finančných prostriedkov – Povinnosť odôvodnenia – Mimozmluvná zodpovednosť – Dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom“

Vo veci T-692/15,

HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH, so sídlom v Hamburgu (Nemecko), v zastúpení: M. Schlingmann a M. Bever, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Bishop a J.-P. Hix, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: pôvodne S. Bartelt a R. Tricot, neskôr R. Tricot a T. Scharf, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh založený na článku 268 ZFEÚ na získanie náhrady škody, ktorú údajne žalobkyňa utrpela v dôsledku zaradenia jej obchodného mena jednak vykonávacím nariadením Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 423/2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 195, 2010, s. 25) do prílohy V nariadenia Rady (ES) č. 423/2007 z 19. apríla 2007, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 103, 2007, s. 1), a jednak nariadením Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, 2010, s. 1) do prílohy VIII nariadenia č. 961/2010,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora),

v zložení: predseda komory S. Frimodt Nielsen, sudcovia I. S. Forrester a E. Perillo (spravodajca),

tajomník: E. Coulon,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

1 HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH (ďalej len „HTTS“ alebo „žalobkyňa“) je spoločnosť založená podľa nemeckého práva v marci 2009 pánom N. Batenim, ktorý je jej jediným spoločníkom a konateľom. HTTS vykonáva činnosti námorného zástupcu a technického správcu lodí.

2 Táto vec patrí do rámca reštriktívnych opatrení zavedených s cieľom vyvinúť tlak na Iránsku islamskú republiku a prinútiť ju tak ukončiť svoje činnosti v jadrovej oblasti, ktoré predstavujú nebezpečenstvo šírenia alebo vývoja nosičov jadrových zbraní (ďalej len „šírenie jadrových zbraní“). Presnejšie tvorí súčasť vecí vzťahujúcich sa na opatrenia prijaté voči námornej prepravnej spoločnosti Islamic Republic of Iran Shipping Lines (ďalej len „IRISL“), rovnako ako aj voči fyzickým alebo právnickým osobám údajne spojeným s touto spoločnosťou, medzi ktorými sa nachádza najmä, podľa Rady Európskej únie, HTTS a dve ďalšie námorné prepravné spoločnosti, Hafize Darya Shipping Lines (ďalej len „HDSL“) a Safiran Pyam Darya Shipping Lines (ďalej len „SAPID“).

3 Pôvodné zaradenie obchodného mena spoločnosti HTTS do zoznamu osôb, subjektov a orgánov, ktoré sú predmetom reštriktívnych opatrení v prílohe V nariadenia (ES) č. 423/2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. L 103, 2007, s. 1), sa uskutočnilo 26. júla 2010 po nadobudnutí účinnosti nariadenia Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 423/2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 195, 2010, s. 25). Tento zápis nebol predmetom žaloby o neplatnosť. Zaradenie obchodného mena spoločnosti HTTS do zoznamu osôb, subjektov a orgánov, ktoré sú predmetom reštriktívnych opatrení v prílohe VIII nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, 2007, s. 1), vykonané niekoľko mesiacov neskôr uvedeným nariadením, bolo naopak napadnuté spoločnosťou HTTS a následne zrušené Všeobecným súdom, ktorý rozhodol, že nebolo dostatočne právne odôvodnené (pozri bod 5 nižšie).

4 V nariadení č. 668/2010 bolo dôvodom zápisu obchodného mena spoločnosti HTTS v zásade to, že „koná v mene HDSL v Európe“. V nariadení č. 961/2010 bolo dôvodom to, že je „kontrolovaná zo strany IRISL a/alebo v jej mene koná“.

5 Rozsudkom zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), Všeobecný súd zrušil nariadenie č. 961/2010 vo vzťahu k tejto spoločnosti, ale s účinkom od 7. februára 2012 s cieľom umožniť prípadne Rade medzičasom doplniť odôvodnenie opätovného zaradenia obchodného mena spoločnosti HTTS do zoznamu. V tomto ohľade dospel totiž Všeobecný súd k záveru, že zrušenie nariadenia č. 961/2010 s okamžitým účinkom by mohlo vážne a nenapraviteľne zasiahnuť účinnosť reštriktívnych opatrení, ktoré toto nariadenie ukladá voči Iránskej islamskej republike, keďže „nemožno vylúčiť, že pokiaľ ide o vec samu, uloženie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni sa môže ukázať ako odôvodnené“ (rozsudok zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada, T-562/10, EU:T:2011:716, body 41 a 42).

6 Po vydaní rozsudku zo 7. decembra 2011, HTTS /Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), bolo obchodné meno žalobkyne predmetom neskorších zápisov vykonaných Radou, čo žalobkyňa vždy napadla, a tieto zápisy boli následne vždy Všeobecným súdom tiež zrušené v rozsudkoch z 12. júna 2013, HTTS /Rada (T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312), a z 18. septembra 2015, HTTS a Bateni/Rada (T-45/14, neuverejnený, EU:T:2015:650).

7 Okrem toho je vhodné v tomto štádiu pripomenúť, že rozsudkom zo 16. septembra 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada (T-489/10, EU:T:2013:453), Všeobecný súd zrušil tiež zaradenie spoločnosti IRISL a ďalších námorných prepravných spoločností, ako sú HDSL a SAPID, do príslušných zoznamov z toho dôvodu, že dôkazy predložené Radou neodôvodňovali zápis spoločnosti

IRISL a v dôsledku toho nemohli ani odôvodňovať prijatie a udržiavanie reštriktívnych opatrení voči ďalším námorným prepravným spoločnostiam, ktoré boli zaradené do zoznamov z dôvodu ich väzieb na IRISL.

8 Listom z 23. júla 2015 žalobkyňa zaslala Rade žiadosť o náhradu majetkovej ujmy, ktorú údajne utrpela z dôvodu pôvodného zaradenia jej obchodného mena a následných zaradení do zoznamov osôb s väzbami na činnosť spoločnosti IRISL.

9 V tejto žiadosti o náhradu majetkovej ujmy sa žalobkyňa domáha svojho práva na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktoré údajne utrpela nie len z dôvodu zápisov, o ktorých bolo rozhodnuté nariadeniami č. 668/2010 a 961/2010, ktoré sú predmetom tohto sporu, ale tiež ujmy spôsobenej z dôvodu neskorších zápisov a opätovných zápisov (pozri bod 6 vyššie). Celková suma takto nárokovanej majetkovej ujmy dosahuje 11 928 939 eur a celková hodnota nemajetkovej ujmy dosahuje 250 000 eur za obdobie medzi 26. júlom 2010 a 18. septembrom 2015.

10 Listom zo 16. októbra 2015 Komisia túto žiadosť zamietla.

II. Konanie a návrhy účastníkov konania

11 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 25. novembra 2015 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

12 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 5. apríla 2016 Európska komisia navrhla, aby do konania vstúpila ako vedľajší účastník na podporu návrhov Rady. Rozhodnutím z 13. mája 2016 predseda siedmej komory tomuto návrhu v súlade s článkom 144 ods. 4 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyhovel.

13 Účastníci konania boli 30. augusta 2016 oboznámení o skončení písomnej časti konania. V lehote troch mesiacov od doručenia tohto oznámenia nepodali žiadnu žiadosť o určenie termínu pojednávania, ako to upravuje článok 106 ods. 2 rokovacieho poriadku.

14 Rozhodnutím predsedu Všeobecného súdu z 5. októbra 2016 bola táto vec pridelená novému sudcovi spravodajcovi zasadajúcemu v tretej komore.

15 Dňa 30. mája 2017 Súdny dvor vydal rozsudok Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), ktorým zamietol odvolanie a vzájomné odvolanie podané proti rozsudku z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada (T-384/11, EU:T:2014:986).

16 Keďže Všeobecný súd dospel k záveru, že písomnosti v spise mu poskytujú dostatok podkladov na rozhodnutie, rozhodnutím z 8. júna 2017 oznámeným účastníkom konania nasledujúci deň vzhľadom na absenciu žiadosti účastníkov konania v tomto zmysle (pozri bod 13 vyššie) rozhodol vyhlásiť rozsudok bez otvorenia ústnej časti konania, v súlade s článkom 106 ods. 3 rokovacieho poriadku.

17 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 12. júna 2017 však žalobkyňa požiadala o vytýčenie pojednávania, najmä z dôvodu vydania rozsudku z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), a navrhla Všeobecnému súdu, aby v rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania vypočul konateľa a jediného spoločníka spoločnosti pána Bateniho najmä vo vzťahu k rozsahu údajne utrpenej majetkovej a nemajetkovej ujmy.

18 Rozhodnutím z 20. júna 2017 Všeobecný súd v prvom rade potvrdil svoje rozhodnutie z 8. júna 2017 (pozri bod 16 vyššie). Čo sa týka žiadosti žalobkyne o vytýčenie pojednávania, Všeobecný súd jednak dospel k záveru, že táto žiadosť bola predložená po uplynutí určenej lehoty (pozri bod 13 vyššie), a jednak konštatoval, že neexistujú žiadne nové skutočnosti, ktoré by prípadne mohli odôvodniť

konanie pojednávania. Rozsudok z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), na ktorý sa žalobkyňa odvolávala na podporu svojej žiadosti o vytýčenie pojednávania, totiž len potvrdil rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada (T-384/11, EU:T:2014:986), a teda nemohol odôvodniť otvorenie ústnej časti konania. V druhom rade Všeobecný súd nevyhovel návrhu na vykonanie opatrenia na zabezpečenie priebehu konania týkajúceho sa vypočutia pána Bateniho z toho dôvodu, že sa domnieval, že informácie z písomností v spise, rovnako ako aj judikatúra týkajúca sa ohodnotenia ujmy spôsobenej nezákonným reštriktívnym opatrením mu už poskytujú dostatok podkladov na rozhodnutie (pozri tiež bod 93 nižšie).

19 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zaviazal Radu na zaplatenie náhrady škody vo výške 2 513 221,50 eura z titulu majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalobkyni spôsobená jej zaradením do zoznamu osôb, skupín a subjektov v prílohe V nariadenia č. 423/2007 a v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010 (spoločne ďalej len „sporné zoznamy“),

– zaviazal Radu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške percentuálnej sadzby stanovenej Európskou centrálnou bankou (ECB) pre hlavné operácie refinancovania zvýšenej o dva percentuálne body od 17. októbra 2015,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.

20 Rada, podporovaná Komisiou, navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu ako čiastočne neprípustnú a v každom prípade ako úplne nedôvodnú,

– zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

III. Právny stav

A. O predmete žaloby

21 Čo sa týka predmetu žaloby, na úvod treba uviesť, že žalobkyňa v podstate tvrdí, že sa domáha „najskôr“ len náhrady ujmy spôsobenej od 26. júla 2010 jej zaradením na zoznam osôb, skupín a subjektov v prílohe V nariadenia č. 423/2007, a to nariadením č. 668/2010, a od 25. októbra 2010 z dôvodu jej zaradenia na zoznam osôb, skupín a subjektov v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010, a to nariadením č. 961/2010 (pozri bod 5 vyššie).

22 *Ratione temporis* bola ujma, za ktorú sa žalobkyňa domáha náhrady, teda ujma spôsobená dvoma vyššie uvedenými zápismi do zoznamov, žalobkyni spôsobená v období od 26. júla 2010, teda odo dňa pôvodného zaradenia žalobkyne do zoznamov právnických osôb s väzbami na IRISL, až do 23. januára 2012, teda dňa prijatia vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 54/2012 z 23. januára 2012, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 19, 2012, s. 1). V tento deň totiž zaradenie žalobkyne do príslušného zoznamu, o ktorom rozhodlo nariadenie č. 961/2010, prestalo vyvolávať právne účinky.

B. O námietke neprípustnosti odôvodnenej premlčaním nároku žalobkyne na náhradu ujmy

23 Článok 46 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktorý sa podľa článku 53 toho istého štatútu uplatňuje na konanie na Všeobecnom súde, znie takto:

„Nároky vyplývajúce z mimozmluvnej zodpovednosti Únie sa premlčiavajú po uplynutí piatich rokov od udalosti, ktorá ich vyvolala. Táto lehota sa prerušuje podaním návrhu na začatie konania na Súdny dvor, alebo ak si pred týmto konaním poškodená strana uplatnila svoj nárok pred príslušným orgánom Únie. V posledne menovanom prípade sa návrh musí podať v lehote dvoch mesiacov podľa článku 263 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; v prípade potreby sa uplatnia ustanovenia článku 265 druhého pododseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie. …“

24 Rada sa bez toho, aby samostatným podaním formálne vzniesla námietku neprípustnosti, vo svojej duplike dovoláva neprípustnosti žaloby z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty upravenej článkom 46 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie. V tomto ohľade uvádza, že žaloba podaná 25. novembra 2015 je odôvodnená právnymi predpismi prijatými viac ako päť rokov predtým, konkrétne 26. júla 2010 v prípade nariadenia č. 668/2010 a 25. októbra 2010 v prípade nariadenia č. 961/2010.

25 V každom prípade sa Rada domnieva, že žaloba je sčasti neprípustná z dôvodu premlčania nároku žalobkyne na náhradu škody vo vzťahu k škode údajne utrpenej pred 25. novembrom 2010, teda päť rokov pred podaním žaloby, ktorú žalobkyňa podala kancelárii Všeobecného súdu 25. novembra 2015.

26 Za okolností predmetnej veci sa Všeobecný domnieva, že v záujme hospodárnosti konania a v záujme riadneho výkonu spravodlivosti treba preskúmať najskôr otázky dotýkajúce sa podstaty sporu bez toho, aby sa v tejto fáze vyjadroval k námietke neprípustnosti odôvodnenej premlčaním nároku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. marca 2006, Yedaş Tarim ve Otomotiv Sanayi ve Ticaret/Rada a Komisia, T-367/03, EU:T:2006:96, bod 30 a citovanú judikatúru).

C. O veci samej

27 Pokiaľ ide najskôr o nezákonnosť konania, ktorú by žalobkyňa chcela pripísať Európskej únii ako zdroju prípadného vzniku jej mimozmluvnej zodpovednosti, žalobkyňa sa na tento účel dovoláva dvoch žalobných dôvodov založených jednak na porušení povinnosti odôvodnenia a jednak na porušení hmotnoprávnych podmienok odôvodňujúcich jej zaradenie do sporných zoznamov.

28 Pred preskúmaním týchto dvoch žalobných dôvodov však treba na úvod pripomenúť kritériá uvedené v judikatúre a vzťahujúce sa pri žalobe o náhradu škody na posudzovanie podmienok týkajúcich sa nezákonnosti konania vytýkaného dotknutej inštitúcii.

1. Úvodné pripomienky ku kritériám uvedeným v judikatúre a vzťahujúcim sa pri žalobe o náhradu škody na posudzovanie nezákonnosti

29 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že konštatovanie protiprávnosti právneho predpisu Únie, napríklad v rámci žaloby o neplatnosť, nepostačuje na prijatie záveru o automatickom vzniku zodpovednosti Únie z dôvodu protiprávnosti konania vytýkaného inštitúciám, akokoľvek je existencia tejto protiprávnosti sama osebe poľutovaniahodná. Na pripustenie toho, že táto podmienka je splnená, judikatúra totiž vyžaduje, aby žalujúca strana v prvom rade preukázala, že predmetná inštitúcia sa nedopustila len jednoduchej nezákonnosti, ale dostatočne závažného porušenia právnej normy, ktorej predmetom je priznanie práv jednotlivcom (pozri rozsudok zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 42 a citovanú judikatúru). Následne prináleží žalujúcej strane, aby tiež preukázala existenciu dvoch ďalších podmienok nevyhnutných na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie, konkrétne existenciu skutočnej ujmy a priamej príčinnej súvislosti medzi touto ujmou a predmetnou nezákonnosťou.

30 Pokiaľ ide konkrétne o reštriktívne opatrenia, Súdny dvor vo svojom rozsudku z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 62), okrem iného na základe svojej ustálenej judikatúry uviedol, že „prináleží účastníkovi konania, ktorý sa dovoláva vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie, aby predložil presvedčivé dôkazy tak o existencii, ako aj o rozsahu škody, ktorú uplatňuje…, ako aj o existencii dostatočne priamej príčinnej súvislosti medzi predmetným konaním inštitúcie a údajnou škodou“.

31 Okrem toho má podľa ustálenej judikatúry dôkaz dostatočne závažného porušenia právnej normy najmä v oblasti reštriktívnych opatrení zabrániť tomu, aby hrozba povinnosti nahradiť škodu, ktorú údajne utrpeli dotknuté osoby, neobmedzovala schopnosť príslušnej inštitúcie vykonávať v plnom rozsahu a vo všeobecnom záujme Únie a jej členských štátov svoje právomoci a to bez toho, aby jednotlivci museli znášať majetkové alebo nemajetkové dôsledky závažných a neospravedlniteľných porušení povinností (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2007, Schneider Electric/Komisia, T-351/03, EU:T:2007:212, bod 125; z 23. novembra 2011, Sison/Rada, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 34, a z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 51).

32 Po týchto úvodných pripomienkach považuje Všeobecný súd za vhodné preskúmať najskôr druhý žalobný dôvod uplatnený žalobkyňou a potom prvý žalobný dôvod.

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení hmotnoprávnych podmienok zaradenia do zoznamov

a) Tvrdenia účastníkov konania

33 Žalobkyňa v prvom rade tvrdí, že Rada konkrétnymi skutočnosťami dostatočne nepodložila jej zaradenie do sporných zoznamov. Okrem iného uvádza, že v rozsudku z 12. júna 2013, HTTS/Rada (T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312) (pozri bod 6 vyššie), Všeobecný súd rozhodol, že nariadenie Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, 2012, s. 1), bolo poznačené zjavne nesprávnym posúdením, keďže Rada nepreukázala, že by IRISL skutočne ovládala žalobkyňu.

34 Žalobkyňa, opierajúc sa najmä o rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada (T-384/11, EU:T:2014:986), najskôr tvrdí, že Rada nedisponovala žiadnou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o jej povinnosť preukázať opodstatnenosť sporných reštriktívnych opatrení, pričom táto povinnosť vyplýva z povinnosti Rady rešpektovať základné práva, najmä právo na účinnú súdnu ochranu.

35 V každom prípade nemožno dôkazy a informácie predložené *a posteriori* Radou v tejto fáze vziať do úvahy a v dôsledku toho nemožno retroaktívne napraviť porušenie povinnosti Rady preukázať opodstatnenosť sporných zápisov v okamihu ich prijatia.

36 Okrem toho Všeobecný súd v bode 55 rozsudku z 12. júna 2013, HTTS/Rada (T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312) (pozri bod 6 vyššie), konštatoval, že Rada pripustila, že v okamihu prijatia nariadenia č. 961/2010 ešte nemala k dispozícii informácie o relevantných okolnostiach, ktoré predložila až neskôr ani informácie o relevantných okolnostiach, ktoré uviedla Spolková republika Nemecko ako vedľajší účastník konania v rámci konania, ktoré viedlo k vydaniu tohto rozsudku. Pokiaľ ide o správy skupín expertov Organizácie spojených národov (OSN) z rokov 2012 a 2013, na ktoré sa v tejto veci odvoláva Rada, tieto tiež časovo nasledujú po prijatí uvedeného nariadenia.

37 Subsidiárne žalobkyňa ešte poznamenáva, že informácie o skutkových okolnostiach predložené *a posteriori* Radou vo veci T-182/12, HTTS/Rada (pozri bod 6 vyššie), navyše nemohli odôvodniť zaradenie do sporných zoznamov. V každom prípade tieto dokumenty nemohli preukázať, že žalobkyňa je skutočne „vlastnená alebo kontrolovaná“ spoločnosťou IRISL. Tieto dokumenty poukazovali iba na to, že žalobkyňa vykonávala činnosť zástupcu na účet spoločností SAPID a HDSL.

38 V druhom rade žalobkyňa, poukazujúc na rozsudok zo 16. septembra 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada (T-489/10, EU:T:2013:453) (pozri bod 7 vyššie), tvrdí, že z uvedeného rozsudku vyplýva, že existencia väzby medzi na jednej strane ňou a na druhej strane spoločnosťami IRISL, SAPID alebo HDSL nemôže odôvodniť zaradenie do sporných zoznamov. Vo vyššie uvedenom rozsudku totiž Všeobecný súd práve konštatoval, že Rada nepreukázala, že by IRISL bola priamo zapojená do činností šírenia jadrových zbraní.

39 Žalobkyňa dospieva k záveru, že zo všetkých týchto dôvodov Rada porušila jasné a presné ustanovenia práva, ktoré nevyvolávajú ťažkosti pri ich uplatňovaní alebo výklade a ktoré sa nevzťahujú na osobitne zložitú situáciu. Rada tak porušila povinnosti uložené primerane prezieravému a starostlivému správnemu orgánu podľa kritérií vyjadrených okrem iného ustálenou judikatúrou súdov Únie, ako napríklad v rozsudkoch z 23. novembra 2011, Sison/Rada (T-341/07, EU:T:2011:687, body 36 a 37); z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada (T-384/11, EU:T:2014:986, bod 53), a z 18. februára 2016, Jannatian/Rada (T-328/14, neuverejnený, EU:T:2016:86, bod 44).

40 Rada sa vo svojej duplike predovšetkým odvoláva na omeškanie žalobkyne s uplatnením jej výhrady založenej na porušení povinnosti predložiť dôkazy na podporu dôvodov jej zaradenia do sporných zoznamov, a to z toho dôvodu, že ide o nový žalobný dôvod, na ktorý sa žalobkyňa odvoláva až v štádiu repliky.

41 K meritu sporu Rada podporovaná Komisiou, ktorá sa pripája k vyjadreniam Rady, tvrdí, že sa nedopustila dostatočne závažného porušenia právnej normy, a namieta všetky tvrdenia žalobkyne.

b) Posúdenie Všeobecným súdom

42 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je žaloba o náhradu škody založená na článku 340 druhom odseku ZFEÚ autonómnym právnym prostriedkom, ktorý sa od žaloby o neplatnosť líši v tom, že nesmeruje k zrušeniu určitého právneho aktu, ale k náhrade ujmy spôsobenej inštitúciou Únie (rozsudky z 2. decembra 1971, Zuckerfabrik Schöppenstedt/Rada, 5/71, EU:C:1971:116, bod 3, a z 18. septembra 2014, Georgias a i./Rada a Komisia, T-168/12, EU:T:2014:781, bod 32).

43 Je okrem toho nesporné, že článok 215 ZFEÚ, ktorý predstavuje v tejto Zmluve právny základ umožňujúci Rade prijať reštriktívne opatrenia voči fyzickým alebo právnickým osobám, zavádza prepojovacie ustanovenie medzi na jednej strane cieľmi Zmluvy o EÚ v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP), ktoré sa Únia a členské štáty usilujú dosiahnuť (pozri najmä článok 24 ods. 3 ZEÚ, podľa ktorého členské štáty aktívne a bezpodmienečne podporujú zahraničnú a bezpečnostnú politiku v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity a rešpektujú činnosť Únie v tejto oblasti), a na strane druhej činnosťami Únie spočívajúcimi v prijatí hospodárskych alebo reštriktívnych opatrení spadajúcich pod Zmluvu o FEÚ, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 89 a citovanú judikatúru).

44 V tomto kontexte individuálne reštriktívne opatrenie, ktorého predmetom môže byť neštátny subjekt, ako je napríklad zmrazenie finančných prostriedkov, nie je samo osebe autonómnym aktom Rady, ktorý by mal povahu trestnej alebo administratívnej sankcie prijatej voči tomuto subjektu, ale opatrením nevyhnutným v zmysle článku 215 ods. 2 ZFEÚ na účely implementácie tejto osobitnej politiky určenej na to, aby umožnila Únii postupne dospieť ku konkrétnemu výsledku, ktorý sa usiluje dosiahnuť v rámci medzinárodných vzťahov, konkrétne v danom prípade k cieľu ukončenia šírenia jadrových zbraní Iránskou islamskou republikou.

45 Okrem toho treba uviesť, že podľa rovnako ustálenej judikatúry môže všeobecnejší cieľ zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti, v súlade s cieľmi vonkajšej činnosti Únie uvedenými v článku 21 ZEÚ odôvodniť aj značné negatívne následky vyplývajúce z rozhodnutí na vykonanie

aktov prijatých Úniou pre určité hospodárske subjekty s cieľom uskutočniť tento základný cieľ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 150 a citovanú judikatúru).

46 Čiže pri hodnotení konania dotknutej inštitúcie je Všeobecný súd, ktorý rozhoduje o žalobe o náhradu škody podanej hospodárskym subjektom, rovnako povinný, najmä vzhľadom na ustanovenia článku 215 ods. 2 ZFEÚ, vziať do úvahy tento základný cieľ zahraničnej politiky Únie s výnimkou toho, ak by tento hospodársky subjekt dokázal preukázať, že Rada závažne a neospravedlniteľne zanedbala svoje záväzné povinnosti alebo rovnakým spôsobom porušila základné právo uznané Úniou.

47 Za týchto podmienok a najmä vzhľadom na postupný vývoj intenzity reštriktívnych opatrení prijímaných Radou ako reakcie na šírenie jadrových zbraní Iránskou islamskou republikou počas obdobia, na ktoré sa vzťahujú skutkové okolnosti, ktoré sú predmetom tejto žaloby, by nemal byť zásah do obchodnej činnosti spoločnosti HTTS, rovnako ako aj do jej slobody spravovať vlastné finančné prostriedky vyplývajúci zo zmrazenia jej finančných prostriedkov uloženého predmetným reštriktívnym opatrením, považovaný za automatický zdroj vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie. Je ešte potrebné, aby v súlade s kritériami definovanými judikatúrou vychádzajúcou z rozsudku zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia (C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 42 a citovaná judikatúra) (pozri bod 29 vyššie), mohol súd rozhodujúci o mimozmluvnej zodpovednosti konštatovať v danej veci existenciu závažného a neospravedlniteľného porušenia povinností alebo zjavne nesprávneho právneho posúdenia zo strany dotknutej inštitúcie vzťahujúcich sa na existenciu údajných väzieb medzi dotknutou osobou a ďalšími dotknutými spoločnosťami, ako je predovšetkým IRISL.

48 Okrem toho prípadné zrušenie jedného alebo viacerých právnych predpisov Rady, ktoré sú pôvodcom ujmy, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, dokonca aj keby o takom zrušení bolo rozhodnuté rozsudkom Všeobecného súdu vydaným pred podaním žaloby o náhradu škody, nepredstavuje nevyvrátiteľný dôkaz dostatočne závažného porušenia zo strany tejto inštitúcie, ktoré by umožňovalo konštatovať, *ipso iure*, zodpovednosť Únie.

49 Ďalej treba uviesť, že na rozdiel od žaloby o neplatnosť žalobu o mimozmluvnú zodpovednosť možno podať v lehote piatich rokov od okamihu, kedy nastala skutočnosť, ktorá spôsobila predmetnú ujmu. V dôsledku toho je inštitúcia, voči ktorej sa uplatňuje mimozmluvná zodpovednosť za škodu, v zásade oprávnená dovolávať sa na svoju obranu všetkých relevantných okolností, ktoré nastali pred podaním žaloby o náhradu škody vo vyššie uvedenej lehote voči tejto inštitúcii, rovnako ako môže žalujúca strana určiť rozsah a význam svojej škody tým, že využije dôkazné prvky, ktoré sa objavili po vzniku škody.

50 Pokiaľ ide o možnosť, aby sa inštitúcia na svoju obranu dovolávala všetkých relevantných okolností, ktoré nastali pred podaním žaloby o náhradu škody, treba uviesť, že táto možnosť je vyvolaná tým, že príslušný súd musí pri dodržaní zásady kontradiktórnosti konania určiť relevantnosť a význam skutkových okolností uvádzaných účastníkmi predmetného konania, aby mohol rozhodnúť o prípadnej mimozmluvnej zodpovednosti Únie. Taká možnosť je osobitne odôvodnená v oblasti takej činnosti Únie, ako je činnosť v oblasti SZBP, ktorá vzhľadom na povahu svojich cieľov a ich obsah podlieha pravidlám a postupom osobitne zavedeným Zmluvami (pozri článok 24 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ), ktoré majú najmä zohľadniť prípadný vývoj skutkovej a právnej situácie, ktorá je predmetom medzinárodnej akcie Únie.

51 Preto by odmietnutie zohľadniť dôkazy predložené dotknutou inštitúciou v rámci žaloby o náhradu škody vtedy, keď táto na základe rozhodnutia prijatého v súlade s hlavou V kapitolou 2 Zmluvy o EÚ pristúpila na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ k prijatiu predmetného zmrazenia finančných prostriedkov znamenalo vážne narušenie účinného výkonu právomocí, ktorými Zmluvy vybavujú v záležitostiach SZBP inštitúcie Únie, keď na podporu vykonávania tejto politiky predpokladajú prijímanie nevyhnutných reštriktívnych opatrení Úniou.

52 Po vyslovení týchto predpokladov treba v prejednávanej veci najskôr pripomenúť, že v bodoch 41 a 42 rozsudku zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), Všeobecný súd dospel k záveru, že zrušenie nariadenia č. 961/2010 s okamžitým účinkom by mohlo vážne a nenapraviteľne zasiahnuť účinnosť reštriktívnych opatrení, ktoré toto nariadenie ukladá voči Iránskej islamskej republike, keďže „nemožno vylúčiť, že pokiaľ ide o vec samu, uloženie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni sa môže ukázať ako odôvodnené“.

53 V rámci tejto žaloby o náhradu škody by teda Všeobecný súd mal zohľadniť relevantné dôvody a dôkazy, na ktoré sa na svoju obranu odvoláva Rada, na to, aby preukázala, že podmienka vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie nebola splnená.

54 Ďalej, čo sa týka prvej výhrady predloženej žalobkyňou a založenej na dostatočne závažnom porušení hmotnoprávnych podmienok umožňujúcich odôvodniť zaradenie jej obchodného mena do sporných zoznamov, a to z dôvodu nepriamej väzby medzi jej hospodárskou činnosťou a hospodárskou činnosťou spoločnosti IRISL (pozri bod 4 vyššie), treba v prvom rade uviesť, že omeškanie, ktorým sa Rada bráni tomuto tvrdeniu (pozri bod 40 vyššie), nie je relevantné, keďže žalobkyňa už od podania svojej žaloby o náhradu škody odôvodňovala svoj návrh na priznanie náhrady škody najmä týmto argumentom, ktorý predstavuje logické rozvinutie tu preskúmavaného žalobného dôvodu.

55 Napriek tomu, čo sa týka predovšetkým označenia jej spoločnosti ako „vo vlastníctve alebo pod kontrolou“, proti ktorému namieta, keďže nie je ani vlastnená ani kontrolovaná spoločnosťou IRISL, stačí uviesť, že tento pojem nemá v prejednávanej veci rovnaký význam, akým je význam, ktorý je mu vo všeobecnosti daný v práve obchodných spoločností vtedy, keď ide o zistenie obchodnoprávnej zodpovednosti spoločnosti, ktorá je z právneho hľadiska vo svojich rozhodnutiach kontrolovaná iným obchodným subjektom.

56 Pri posudzovaní zákonnosti reštriktívneho opatrenia tento pojem v skutočnosti znamená situáciu, v ktorej fyzická alebo právnická osoba zapojená do činnosti šírenia jadrových zbraní predmetného štátu dokáže ovplyvňovať obchodné rozhodnutia iného podniku, s ktorým udržiava obchodné vzťahy, a to dokonca aj pri neexistencii akejkoľvek právnej alebo majetkovej väzby alebo väzby z dôvodu účasti na základnom imaní medzi týmito dvoma hospodárskymi subjektmi.

57 V tomto ohľade Súdny dvor okrem iného výslovne rozhodol, že označenie subjektu ako „vo vlastníctve alebo pod kontrolou“ musí byť predmetom posúdenia každého jednotlivého prípadu Radou, predovšetkým v závislosti od stupňa predmetného vlastníctva alebo intenzity predmetnej kontroly, pričom táto inštitúcia má v tomto ohľade určitú voľnú úvahu (rozsudky z 12. júna 2013, HTTS/Rada, T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312, bod 48, a zo 6. septembra 2013, Bateni/Rada, T-42/12 a T-181/12, neuverejnený, EU:T:2013:409, bod 45; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2012, Melli Bank/Rada, C-380/09 P, EU:C:2012:137, body 40 až 42).

58 Informácie a dôkazy, na ktoré sa v prejednávanej veci odvoláva Rada, predstavujú relevantné, dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy umožňujúce dospieť v rámci tejto žaloby o náhradu škody k záveru, že okolnosť, že HTTS bola „kontrolovaná zo strany IRISL a/alebo v jej mene koná“ sa zdá byť prinajmenšom pravdepodobná.

59 Čiže napríklad také okolnosti, ako je činnosť vykonávaná žalobkyňou ako námorným zástupcom na účet subjektov úzko spojených so spoločnosťou IRISL, z ktorých niektoré, konkrétne HDSL a SAPID, používali námorné lode, ktoré im boli dané k dispozícii spoločnosťou IRISL, finančné vzťahy medzi na jednej strane žalobkyňou a na druhej strane spoločnosťami HDSL a SAPID, rovnako ako aj medzi žalobkyňou a dcérskou spoločnosťou spoločnosti IRISL v Únii, o ktorých svedčí správa o audite z 31. decembra 2010, funkcia riaditeľa právneho oddelenia spoločnosti IRISL vykonávaná predtým konateľom spoločnosti žalobkyne pánom Batenim a napokon spoločná adresa žalobkyne a spoločnosti IRISL Europe predstavujú súbor skutkových, relevantných a zhodujúcich sa dôkazov, navyše nespochybňovaných žalobkyňou, o existencii úzkeho prepojenia medzi žalobkyňou a spoločnosťou

IRISL. Okrem toho, ako to pripomína Rada v rozsudku z 12. júna 2013, HTTS/Rada (T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312, bod 56), Všeobecný súd zdôraznil, že hoci v rámci jemu podanej žaloby o neplatnosť nemohol zohľadniť informácie predložené Spolkovou republikou Nemecko, ktoré sa okrem iného prekrývali s časťou vyššie uvedených dôkazov, nie je vylúčené, že tieto informácie mohli „z dôvodu ich podrobnej a relevantnej povahy odôvodniť zaradenie [obchodného mena] žalobkyne“ do sporných zoznamov.

60 Zo všetkých dôkazov a ukazovateľov predložených v prejednávanej veci Radou tak vyplýva, že Rada sa pri prijímaní predmetného opatrenia zmrazenia finančných prostriedkov nedopustila závažného a neospravedlniteľného porušenia svojich povinností alebo zjavne nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o význam obchodných vzťahov spoločnosti HTTS so spoločnosťou IRISL a prostredníctvom tejto spoločnosti, so šírením jadrových zbraní Iránskou islamskou republikou, ktoré by mohlo odôvodňovať – ak by aj ostatné podmienky vzniku zodpovednosti Únie boli splnené – náhradu ujmy, ktorú HTTS v dôsledku toho utrpela (pozri bod 59 vyššie). V každom prípade neposkytla žalobkyňa dostatočne konkrétne a relevantné dôkazy, ktoré by mohli podoprieť zodpovednosť Rady za spôsobenie takých závažných a neospravedlniteľných porušení povinností.

61 Z toho vyplýva, že prvú výhradu založenú na dostatočne závažnom porušení hmotnoprávnych podmienok zaradenia do zoznamov, lebo Rada na základe dostatočných dôkazov nepreukázala, že by žalobkyňa bola kontrolovaná spoločnosťou IRISL, treba zamietnuť.

62 Pokiaľ ide o druhú výhradu založenú na nedostatočnom odôvodnení sporného zaradenia spoločnosti HTTS na sporné zoznamy, tento raz po zrušení zaradenia obchodného mena spoločnosti IRISL a ďalších námorných prepravných spoločností, konkrétne spoločností HDSL a SAPID do zoznamov, zo strany Všeobecného súdu, treba opätovne uviesť (pozri bod 48 vyššie), že zrušenie týchto posledných zápisov na zoznamy samo osebe nestačí na preukázanie toho, že vyššie uvedené zaradenia obchodného mena spoločnosti HTTS do sporných zoznamov boli postihnuté takým dostatočne závažným porušením povinností, ktoré tiež zakladá zodpovednosť Únie.

63 V tomto ohľade treba pripomenúť, že pri zaraďovaní obchodného mena žalobkyne do sporných zoznamov, najskôr nariadením č. 668/2010 a potom nariadením č. 961/2010, neboli ešte zápisy do zoznamov obchodných mien spoločností IRISL, HDSL a SAPID zrušené. Ďalej a predovšetkým treba konštatovať, že Rada správne tvrdí, že v tejto veci sa zaradenie obchodného mena spoločnosti IRISL do zoznamov opieralo najmä o správu výboru pre sankcie Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov, ktorá preukázala tri zjavné porušenia embarga na dodávku zbraní zavedeného rezolúciou č. 147(2007) Bezpečnostnej rady, ktorých sa dopustila táto spoločnosť. Vzhľadom na závery uvedené v tejto správe nemožno konštatovanie, že IRISL bola zapojená do šírenia jadrových zbraní Iránskej islamskej republiky, považovať v rámci tejto žaloby o náhradu škody za zjavne nesprávne, čo navyše žalobkyňa s uvedením dôvodov nespochybňuje. V dôsledku toho neskoršie zrušenie zaradenia obchodných mien spoločností IRISL, SAPID a HDSL do zoznamov, na ktoré sa teraz odvoláva žalobkyňa, neumožňuje dospieť k záveru, že Rada sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, ktoré by bolo natoľko závažné a neospravedlniteľné, aby založilo mimozmluvnú zodpovednosť Únie.

64 Za takých okolností nemožno v konečnom dôsledku Rade vytýkať, že by sa dopustila – tým, že odôvodnila sporné zápisy žalobkyne väzbami žalobkyne so spoločnosťou IRISL – pochybenia, ktorého by sa za analogických okolností nedopustil primerane prezieravý a starostlivý správny orgán, ktorému Zmluvy zverujú osobitné právomoci, ako sú napríklad právomoci vzťahujúce sa na prijatie reštriktívnych opatrení považovaných za nevyhnutné v rámci činnosti Únie smerujúcej k udržaniu mieru a medzinárodnej bezpečnosti, ktoré môžu byť ohrozené šírením jadrových zbraní zo strany Iránskej islamskej republiky (pozri bod 44 vyššie).

65 Z toho vyplýva, že túto druhú výhradu založenú na nezákonnosti sporných zápisov nasledujúcich po zrušení *ex tunc* zápisov obchodných mien spoločností IRISL, HDSL a SAPID na zoznamy tiež nemožno uznať, takže druhý žalobný dôvod uvádzaný žalobkyňou treba zamietnuť ako celok.

66 Vzhľadom na to treba práve vo svetle vyššie uvedených úvah teraz preskúmať prvý žalobný dôvod uvádzaný žalobkyňou na podporu jej nároku na náhradu škody.

3. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

a) Tvrdenia účastníkov konania

67 Na preukázanie toho, že údajný nedostatok odôvodnenia sporných zápisov predstavuje dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej predmetom je priznanie práv jednotlivcom, sa žalobkyňa na podporu tohto žalobného dôvodu v zásade odvoláva na rozsudok zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), ktorým bolo z dôvodu nedostatočného odôvodnenia zrušené zaradenie jej obchodného mena do zoznamu v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010 (pozri bod 5 vyššie). Žalobkyňa v zásade uvádza, že v tomto rozsudku Všeobecný súd osobitne poukázal na skutočnosť, že povinnosť odôvodnenia predstavuje základnú zásadu práva Únie, od ktorej sa možno odchýliť iba v prípade naliehavých dôvodov. Odôvodnenie zaradenia jej obchodného mena do zoznamu teda v zásade musí byť oznámené zainteresovanej osobe v rovnakom čase ako rozhodnutie, ktoré má voči nej negatívne právne účinky.

68 Okrem toho sa žalobkyňa vo svojej replike prvý raz na podporu tohto žalobného dôvodu odvoláva na tvrdenie, podľa ktorého porušenie povinnosti odôvodnenia, rovnako ako aj neoznámenie špecifických a konkrétnych dôvodov zaradenia jej obchodného mena do sporných zoznamov v prejednávanej veci porušili aj jej právo na účinnú súdnu ochranu. Rada tak tiež porušila základné pravidlo práva Únie, ktoré slúži na ochranu jednotlivcov a ktorého porušenie môže založiť zodpovednosť Únie.

69 V prejednávanej veci je odôvodnenie o to viac nedostatočné, čo zakladá závažné a neospravedlniteľné porušenie práva na strane Rady, že pred vyhlásením rozsudku zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), táto inštitúcia nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by mohol podoprieť zaradenie obchodného mena spoločnosti HTTS do prílohy VIII nariadenia č. 961/2010. V tomto ohľade sa žalobkyňa odvoláva konkrétne na svoje listy z 10. a 13. septembra 2010, ktorými požiadala Radu, aby prehodnotila svoje rozhodnutie zaradiť jej obchodné meno do sporných zoznamov a postúpila jej určité listiny týkajúce sa tejto záležitosti, rovnako ako aj na svoj list z 23. novembra 2010, v ktorom požiadala o nahliadnutie do spisu.

70 Napokon mala Rada porušiť právo žalobkyne na účinnú súdnu ochranu, keďže po každom rozsudku zrušujúcom zaradenie jej obchodného mena do sporných zoznamov bola HTTS na ne ihneď opätovne zaradená len na základe odôvodnenia, ktoré bolo mierne pozmenené voči pôvodne uvedenému odôvodneniu. Okrem toho toto správanie Rady vychádza z prístupu, ktorý sústavne uplatňovala voči žalobkyni.

71 Rada, podporená Komisiou, toto tvrdenie spochybňuje.

b) Posúdenie Všeobecným súdom

72 Pred posúdením merita rozličných výhrad vzťahujúcich sa na prvý žalobný dôvod uplatňovaný žalobkyňou treba z procesného hľadiska preskúmať námietku neprípustnosti, ktorú Rada vyvodzuje zo skutočnosti, že žalobkyňa sa odvolala na tvrdenia vzťahujúce sa jednak na porušenie práva na účinnú právnu ochranu a jednak na chýbajúce dôkazy podporujúce opodstatnenosť sporných zápisov až v štádiu repliky, takže s uvedenými tvrdeniami je žalobkyňa v omeškaní.

1) O omeškaní s uplatnením tvrdenia založeného v prvom rade na porušení práva na účinnú súdnu ochranu

73 V tomto ohľade treba najskôr odmietnuť ako irelevantnú výhradu, ktorú žalobkyňa vyvodzuje zo skutočnosti, že Rada automaticky zaradila jej obchodné meno do sporných zoznamov, a to napriek zrušujúcim rozsudkom zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), a z 12. júna 2013, HTTS/Rada (T-128/12 a T-182/12, neuverejnený, EU:T:2013:312) (pozri bod 70 vyššie). Predmetom tohto sporu, tak ako bol samotnou žalobkyňou vymedzený *ratione temporis* totiž nie je nárok na náhradu ujmy, ktorú mala utrpieť z dôvodu opätovného zaradenia jej obchodného mena do zoznamov po vyhlásení každého z uvedených rozsudkov, ale náhrada ujmy, ktorú utrpela medzi 26. júlom 2010 a 23. januárom 2012 (pozri bod 22 vyššie). V rámci tohto sporu je teda správanie Rady po 23. januári 2012 úplne irelevantné.

74 Ďalej, čo sa týka omeškania s uplatnením tvrdenia, ktorým sa Rada bráni proti dvom doplňujúcim tvrdeniam, na ktoré sa žalobkyňa odvolala v štádiu repliky, treba v prvom rade uviesť, že vo svojej žalobe HTTS jasne dala do vzájomného vzťahu povinnosť odôvodnenia vzťahujúcu sa na zaradenie jej obchodného mena do zoznamov osôb prepojených na činnosť spoločnosti IRISL a povinnosť Rady oznámiť žalobkyni dôvody týchto zápisov (pozri bod 67 vyššie).

75 Podľa ustálenej judikatúry zásada účinnej súdnej ochrany znamená, že orgán Únie, ktorý prijíma rozhodnutie zavádzajúce reštriktívne opatrenia vo vzťahu k určitej osobe alebo subjektu oznámi dôvody, z ktorých tento akt vychádza, čo najširšie buď v okamihu jeho prijatia, alebo prinajmenšom tak rýchlo, ako je to len možné po jeho prijatí, aby sa týmto osobám alebo subjektom umožnil výkon svojho práva podať opravný prostriedok (rozsudky zo 16. novembra 2011, Bank Melli Iran/Rada, C-548/09 P, EU:C:2011:735, bod 47 a citovaná judikatúra, a z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 100).

76 Povinnosť odôvodnenia aktu spôsobujúceho ujmu totiž vyplýva zo zásady dodržiavania práva na obhajobu a jej cieľom je jednak poskytnúť dotknutej osobe dostatočné informácie na to, aby zistila, či je akt dôvodný, prípadne či má vadu, ktorá by umožnila napadnúť jeho platnosť na súde Únie, a jednak umožniť tomuto súdu vykonať preskúmanie zákonnosti tohto aktu (rozsudky z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, bod 49; z 18. februára 2016, Rada/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, bod 74, a z 11. júla 2007, Sison/Rada, T-47/03, neuverejnený, EU:T:2007:207, bod 185).

77 Okrem toho vzhľadom na to, že dotknutá osoba nemá právo na vypočutie pred prijatím prvotného rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov, je dodržanie povinnosti odôvodnenia ešte dôležitejšie, pretože táto povinnosť predstavuje jedinú záruku, ktorá dotknutej osobe umožňuje aspoň po prijatí tohto rozhodnutia účinne uplatniť prostriedky nápravy, ktoré má k dispozícii, aby napadla zákonnosť uvedeného rozhodnutia (rozsudky z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, bod 51; z 12. decembra 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Rada, T-228/02, EU:T:2006:384, bod 140, a z 11. júla 2007, Sison/Rada, T-47/03, neuverejnený, EU:T:2007:207, bod 187).

78 Takže z judikatúry citovanej v bodoch 75 až 77 vyššie vyplýva najmä to, že povinnosť odôvodnenia a súbežné právo dotknutej osoby oboznámiť sa so špecifickými a konkrétnymi dôvodmi jej zaradenia do predmetných zoznamov má zaručiť nielen dodržiavanie práva na obhajobu, ale tiež zásady účinnej súdnej ochrany.

79 V rámci tohto sporu o náhradu škody teda treba výhradu týkajúcu sa porušenia práva na účinnú súdnu ochranu, ktorú uplatnila žalobkyňa až v štádiu repliky, považovať za dodatočné rozvitie prvého žalobného dôvodu založeného na porušení povinnosti odôvodnenia a práva dotknutej osoby

oboznámiť sa so špecifickými a konkrétnymi dôvodmi jej zaradenia do predmetných zoznamov (pozri bod 74 vyššie). Preto túto výhradu nemožno považovať za nový žalobný dôvod, ktorý by žalobkyňa uplatnila oneskorene.

2) O omeškaní s uplatnením tvrdenia založeného v druhom rade na neoznámení dôkazov Radou

80 Žalobkyňa Rade vytýka, že nepredložila dôkazy podporujúce odôvodnenie jej zaradenia do sporných zoznamov. V tomto ohľade poukazuje najmä na svoj list z 23. novembra 2010 (pozri bod 69 vyššie). Predneseným tohto tvrdenia sa žalobkyňa v podstate odvoláva na porušenie svojho práva na prístup k spisu Radou.

81 K tomuto konkrétnemu hľadisku treba totiž pripomenúť, že v bode 19 rozsudku zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), Všeobecný súd v rámci opisu skutkových okolností predchádzajúcich sporu uviedol, že Rada pred podaním žaloby vo veci T-562/10 v skutočnosti neodpovedala na list žalobkyne z 23. novembra 2010. V tomto rozsudku však Všeobecný súd následne obmedzil svoju analýzu na jediný žalobný dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení, teda bez toho, aby vzal do úvahy ďalší žalobný dôvod týkajúci sa dodržania podmienok práva na prístup k spisu.

82 Žalobkyňa však vo svojej žalobe nenamietala proti tomu, že by Rada odmietla vyhovieť jej žiadosti o prístup k spisu, takže táto výhrada, hoci je aj uplatňovaná zdanlivo ako prípadné porušenie práva na účinnú súdnu ochranu, musí byť v súlade s článkom 84 ods. 1 rokovacieho poriadku vyhlásená za neprípustnú, keďže predstavuje nový žalobný dôvod, ktorý nie je založený na právnych alebo skutkových okolnostiach, ktoré by sa objavili až v priebehu konania.

83 Po vylúčení tejto procesnej výhrady teraz treba pristúpiť k preskúmaniu merita prvého žalobného dôvodu uplatneného žalobkyňou.

3) O dôvodnosti prvého žalobného dôvodu

84 Keďže tvrdenia, ktoré účastníci konania uvádzajú k tomuto žalobnému dôvodu, boli zhrnuté v bodoch 67 až 71 vyššie, stačí tu v prvom rade pripomenúť, že v nariadení č. 668/2010 bolo dôvodom zaradenia obchodného mena spoločnosti HTTS do prílohy V nariadenia č. 423/2007 to, že žalobkyňa „koná v mene HDSL v Európe“, HDSL bola zasa do sporných zoznamov zaradená z toho dôvodu, že „koná v mene IRISL, uskutočňuje transakcie s kontejnermi, pričom využíva plavidlá vo vlastníctve IRISL“. Napokon v nariadení č. 961/2010 bol dôvod zaradenia spoločnosti HTTS do prílohy VIII uvedeného nariadenia ten, že je „kontrolovaná zo strany IRISL a/alebo v jej mene koná“ (pozri bod 4 vyššie).

85 Po pripomenutí týchto dôvodov sporných zápisov treba vo vzťahu k porušeniu povinnosti odôvodnenia úvodného zaradenia obchodného mena žalobkyne do zoznamu pripojeného k nariadeniu č. 668/2010 v prvom rade konštatovať, že žalobkyňa sa podľa všetkého opiera o nesprávny výklad rozsudku zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716). Tento rozsudok sa totiž týka len platnosti nariadenia č. 961/2010 vo vzťahu k zaradeniu obchodného mena žalobkyne do zoznamu pripojeného k uvedenému nariadeniu bez toho, aby Všeobecný súd akýmkoľvek spôsobom rozhodoval o nedostatočnosti odôvodnenia jej úvodného zaradenia do zoznamu, o ktorom sa rozhodlo nariadením č. 668/2010. Doslovný výklad odôvodnenia uvedeného rozsudku je okrem toho v tomto zmysle už sám osebe dostatočný. Bod 39 tohto rozsudku totiž znie takto:

„Za týchto okolností treba vyvodiť záver, že Rada, zdá sa, porušila povinnosť odôvodnenia stanovenú v článku 296 druhom odseku ZFEÚ a v článku 36 ods. 3 nariadenia č. 961/2010. Prvý žalobný dôvod [vzťahujúci sa na nedostatočné odôvodnenie tohto nariadenia] je preto zrejme dôvodný, a teda mu treba vyhovieť.“

86 V každom prípade, keďže žalobkyňa nenapadla zákonnosť nariadenia č. 668/2010 prostredníctvom žaloby o neplatnosť (pozri bod 3 vyššie), prináleží jej v rámci tejto žaloby o náhradu škody preukázať nezákonnosť tohto reštriktívneho opatrenia ako podmienky, ktorá môže – za predpokladu, že ostatné podmienky vzniku zodpovednosti Únie sú splnené, čo nie je preukázané – Všeobecnému súdu umožniť uložiť Rade povinnosť nahradiť škodu, ktorej náhrady sa domáha žalobkyňa (pozri bod 29 vyššie). Odkaz žalobkyne v prejednávanej veci na rozsudok zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716) (pozri bod 67 vyššie), totiž neumožňuje dospieť k záveru, že podmienka vzťahujúca sa na existenciu dostatočne závažného porušenia práva je splnená, pokiaľ ide o pôvodný zápis obchodného mena žalobkyne nariadením č. 668/2010, pričom naopak zákonnosť tohto právneho predpisu treba pri nepodaní žaloby o neplatnosť predpokladať, a to až do preukázania opaku.

87 Ďalej, pokiaľ ide o nariadenie č. 961/2010, je nesporné, že svojím rozsudkom zo 7. decembra 2011, HTTS/Rada (T-562/10, EU:T:2011:716), Všeobecný súd tento právny predpis vo vzťahu k žalobkyni zrušil z dôvodu nedostatočného odôvodnenia jej zaradenia do zoznamu pripojeného k uvedenému nariadeniu.

88 Pokiaľ ide teraz o vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie vyplývajúcej prípadne zo zrušenia tohto nariadenia, z ustálenej judikatúry v zásade vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie právneho predpisu nemôže založiť zodpovednosť Únie (rozsudok z 11. júla 2007, Sison/Rada, T-47/03, neuverejnený, EU:T:2007:207, bod 238).

89 Napriek tomu musí byť v rámci tejto žaloby o náhradu škody zákonnosť predmetného reštriktívneho opatrenia v každom prípade posúdená tiež vo svetle neskorších dôvodov, na ktoré sa odvoláva Rada v jej rozhodnutí 2012/35/SZBP z 23. januára 2012, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 19, 2012, s. 22), keď udržiavala zápis obchodného mena žalobkyne na zozname pripojenom k rozhodnutiu Rady 2010/413/SZBP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, 2010, s. 39) z tohto dôvodu:

„Je pod kontrolou IRISL a/alebo koná v jej mene. Spoločnosť HTTS je registrovaná na rovnakej adrese v Hamburgu ako IRISL Europe GmbH a jej riaditeľ [pán] Ba[t]eni bol predtým zamestnancom IRISL.“

90 Uvedené doplňujúce dôvody totiž v rámci tejto žaloby o náhradu škody, ktorú mala žalobkyňa utrpieť počas obdobia od 26. júla 2010 až do 23. januára 2012, umožňujú na jednej strane žalobkyni pochopiť dôvody, pre ktoré bolo jej obchodné meno zaradené do sporných zoznamov počas uvedeného obdobia, a na druhej strane Všeobecnému súdu umožňujú posúdiť v celosti dôvody, v ktorých má podľa účastníkov konania pôvod ujma, ktorú žalobkyňa údajne utrpela počas vyššie uvedeného obdobia.

91 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa musí tento žalobný dôvod zamietnuť ako celok.

92 Žalobu teda treba zamietnuť v celosti bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či sú splnené ďalšie podmienky vzniku zodpovednosti Únie, alebo zaujímať stanovisko k námietke neprípustnosti týkajúcej sa premlčania.

93 Za týchto podmienok nie potrebné vyhovieť návrhu žalobkyne na vykonanie opatrenia na zabezpečenie priebehu konania týkajúceho sa vypočutia jej jediného konateľa a spoločníka ako svedka.

IV. O trovách

94 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

95 V súlade s článkom 138 ods. 1 rokovacieho poriadku znášajú inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, svoje vlastné trovy konania.

96 Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť, aby znášala svoje vlastné trovy konania, ako aj trovy konania Rady v súlade s jej návrhmi. Okrem toho Komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH znáša svoje vlastné trovy konania, ako aj trovy konania, ktoré vznikli Rade Európskej únie.**

3. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.**

Frimodt Nielsen Forrester Perillo

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 13. decembra 2017.

Podpisy

Obsah

I. Okolnosti predchádzajúce sporu 2

II. Konanie a návrhy účastníkov konania 3

III. Právny stav 4

A. O predmete žaloby 4

B. O námietke neprípustnosti odôvodnenej premlčaním nároku žalobkyne na náhradu ujmy 5

C. O veci samej 5

1. Úvodné pripomienky ku kritériám uvedeným v judikatúre a vzťahujúcim sa pri žalobe o náhradu škody na posudzovanie nezákonnosti 5

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení hmotnoprávnych podmienok zaradenia do zoznamov 6

a) Tvrdenia účastníkov konania 6

b) Posúdenie Všeobecným súdom 7

3. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia 11

a) Tvrdenia účastníkov konania 11

b) Posúdenie Všeobecným súdom 11

1) O omeškaní s uplatnením tvrdenia založeného v prvom rade na porušení práva na účinnú súdnu ochranu 12

2) O omeškaní s uplatnením tvrdenia založeného v druhom rade na neoznámení dôkazov Radou 13

3) O dôvodnosti prvého žalobného dôvodu 13

IV. O trovách 14